

1. Tarım ve Gıda Etiği Kongresi (Uluslararası Katılımlı), 10-11 Mart 2017, Ankara

The 1st National Agricultural and Food Ethics Congress with International Participation, 10-11 March 2017, Ankara

Ayşe KURTOĞLU^a

Türkiye Biyoetik Derneği tarafından yürütülen “Türkiye’de Tarım ve Gıda Etiğinin Geliştirilmesi ve Tarım Alanındaki Paydaşların Etik Karar Verme Kapasitelerinin Artırılması – TARGET” Projesi’nin son ayağı olan 1. Tarım ve Gıda Etiği Kongresi (Uluslararası Katılımlı), 10-11 Mart 2017 tarihlerinde Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi’nde gerçekleştirilmiştir. İki paralel oturum olarak düzenlenen Kongre’ye, kamu ve özel sektörden bu alanda çalışanlar, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ile akademisyenler ve öğrenciler katılmışlardır.

Kongre’de 28’i sözlü, 35’i poster olmak üzere toplam 63 bildiri sunulmuştur. Bu bildirilerin dışında, 16 çağrılı konuşmacı tarım ve gıda etiği alanının farklı konularda konuşmalar yapmıştır.

Kongre’nin açılış konuşmasını gerçekleştiren Türkiye Felsefe Kurumu Başkanı ve Maltepe Üniversitesi İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Sayın Prof. Dr. İoanna Kuçuradi, konuşmasında insan haklarının önemine değinerek, tarım ve gıda etiği alanındaki sorunların nesnel olarak bir insan hakkı sorunu olduğunu vurgulamıştır. Bu bağlamda söz konusu hakların etik bir bakış açısıyla korunabileceğini ifade etmiştir. Kuçuradi, beslenme hakkı ve sağlık hakkının temel insan hakları olduğunu belirterek, ulusal ve uluslararası olmak üzere iki düzeyde korunmasının önemine dikkat çekmiştir. Beslenme hakkı ve sağlık hakkı ile ilgili sorunların ulusal düzeyde sosyal adaletsizlik, uluslararası düzeyde ise global adaletsizlik ile bağlantılı olarak ele alınması gerektiğinin altını çizmiştir.

Beslenme ve sağlık haklarının korunmasını sağlamak için temelde insan hakkı eğitiminin verilmesinin gerekliliğini vurgulayan Kuçuradi, mesleklerin yaptıklarına etik bir öge katmaları için etik kod ya da meslek etiği geliştirmenin önemine dikkat çekmiştir.

Kongre’deki konuşmacılar arasında tarım ve gıda etiği terimini Dünya’da ilk kez kullanan Michigan Eyalet Üniversitesi’nden Prof. Dr. Paul Thompson bulunmaktaydı. Thompson, *Four Archetypes for Future Food Systems* başlıklı bir konuşma gerçekleştirdi.

Birleşmiş Milletler Gıda Hakkı Özel Raportörü Hilal Elver de Kongre’de bir konuşma yapmıştır. Elver, konuşmasında 21. yüzyılda tarım politikalarında köklü bir değişimin kaçınılmaz olduğunu, gıda ve beslenmeyi etkileyen tarımın, tek başına değil, gıda sistemleri ile birlikte ele alınması gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca, tarım politikalarında sürdürülebilirliğin sağlanması, küreselleşme ve ekosistem odaklı tarım anlayışının günümüzde özellikle dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir.

Elver, ihtiyaç duyulan bu köklü değişimin iki farklı seçeneği olduğundan söz etmiş; bunlardan birinin, etik değerlerin korunduğu ve insan haklarına ve çevreye saygılı, gıda adaletinin gözetildiği bir yaklaşım olduğunu; diğersinin ise, üretim odaklı ve teknolojiyi her sorunun çözümü olarak gören yaklaşım olduğuna dikkat çekmiştir.

Kongre’nin ikinci gününde gerçekleştirilen panel oturumunda yerel gıda güvencesi, Türkiye’de tarımın mevcut durumu, toprak etiği ile organik tarım ve sürdürülebilirlik konuları tartışılmıştır. Dinleyicilerin de sorularıyla zenginleşen panelde, özel mülkiyet ve sürdürülebilirlik konuları ön plana çıkmıştır.

^a1. Tarım ve Gıda Etiği Kongresi (Uluslararası Katılımlı) Kongre Sekreteri, ✉ aysekurtoğlu87@gmail.com
Gönderim Tarihi: 25.04.2017 • Kabul Tarihi: 25.04.2017

Üretim ve tüketim süreçlerinde ortaya çıkan etik sorunlar, gıda güvenliği, biyoçeşitliliğin korunması, fikri mülkiyet hakları, kentleşme ve tarım ilişkisi, yerel tohumların korunması, tarım ve gıda alanında uygulanan yeni teknolojiler ve bunların ortaya çıkardığı etik sorunlar ile gıda dayanışması gibi temalar da Kongre'de tartışılan diğer konular arasındadır.

Uygulamalı bir etik alanı olan tarım ve gıda etiği, Türkiye'de gündeme yeni gelmeye başlayan bir alandır. Bu bağlamda, 1. Tarım ve Gıda Etiği Kongresi kendi alanında bir ilk olma özelliği taşımaktadır. Türkiye Biyoetik Derneği'nin öncülüğünde yapılan bu ilk kongrenin önümüzdeki yıllarda da düzenlenmesi, hem tarım ve gıda etiği alanının gündemde tutulmasına hem de bu alanın öneminin anlaşılmasına yardımcı olacaktır.